

عنوان مقاله:

پهنه بندی و الویت بندی فعالیت های تفرجی در جنگل های مانگرو خمیر و قشم

محل انتشار:

مجله پژوهش های علوم و فناوری چوب و جنگل، دوره 30، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

پروانه سبحانی - دانشجوی پسادکتری، گروه محیط زیست، دانشگاه تهران، دانشکده منابع طبیعی، کرج، ایران

افشین دانه کار - استاد گروه محیط زیست، دانشگاه تهران، دانشکده منابع طبیعی، کرج، ایران

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: در فرآیند برنامه ریزی و توسعه فعالیت های طبیعت گردی، پهنه بندی و الویت بندی مناسب فعالیت های تفرجی برای استقرار و جانمایی در طبیعت از اهمیت ویژه ای برخوردار است. بدین ترتیب که فعالیت های تفرجی مستعد و قابل استقرار در پهنه های انتخاب شده در گستره هایی از طبیعت مورد طراحی قرار می گیرد و سپس به ارائه برنامه مدیریتی پایدار با لحاظ نمودن آموزش، مشارکت و پایش بر انجام فعالیت های تفرجی اقدام می شود. بر این اساس در مطالعه حاضر ضمن شناسایی پهنه های مناسب برای توسعه فعالیت های تفرجی مورد تقاضا و قابل توسعه در جنگل های مانگرو خمیر و قشم، به الویت بندی هر یک از این فعالیت ها با توجه به توان و قابلیت عرصه های طبیعی منطقه و همچنین معیارهای پیشنهادی و موثر بر توسعه آن ها صورت گرفت. مواد و روش ها: در این مطالعه به پهنه بندی فعالیت ها بر اساس رابطه خطی شاخص های مکانی پرداخته شد. سپس به وزن دهی و الویت بندی این فعالیت ها مطابق با یکسری از معیارهای منتخب بر اساس نظرات کارشناسان و متخصصان و همچنین مطالعات و اسناد مشابه اقدام گردید. در فرآیند شناسایی معیارها، همچنین شرایط محیطی محدوده مورد مطالعه و سایر عواملی که می تواند بر توسعه فعالیت های تفرجی در این منطقه موثر باشد، مورد توجه قرار گرفت. معیارهای مورد مطالعه شامل شبکه دسترسی جاده ای، فاصله از شهر، موقعیت سکونتگاه ها، زیرساخت های دریایی و بندرهای موجود، فاصله از لکه های حفاظتی و جمعیت ساکن است. این معیارها ابتدا در دامنه عددی ۰ تا ۱ به روش خطی، استانداردسازی شده و سپس با استفاده از مدل ANP به هر یک از معیارها وزنی اختصاص داده شد. در ادامه برای هر یک از معیارها نقشه ای مکانی در نرم افزار Arc GIS تهیه گردید و برای الویت بندی فعالیت های تفرجی از روش Topsis در نرم افزار Topsis Solver استفاده شد. یافته ها: مطابق نتایج به دست آمده پهنه بندی فعالیت های تفرجی در این منطقه شامل ۴ گزینه از نحوه ترکیب فعالیت های تفرجی مورد تقاضا در جنگل های مانگرو خمیر و قشم می باشد که گزینه ۱ شامل پهنه هایی با سه فعالیت تفرجی (بازدید از جنگل با بالن، تماشای جانوران و پرندگان دریا و پیاده روی و جنگل گردی)، گزینه ۲ شامل پهنه هایی با چهار فعالیت تفرجی (بازدید از جنگل با بالن، تماشای جانوران و پرندگان دریا، پیاده روی و جنگل گردی و بازدید از روستاهای حاشیه جنگل)، گزینه ۳ شامل پهنه هایی با پنج فعالیت تفرجی (بازدید از جنگل با بالن، تماشای جانوران و پرندگان دریا، گردش با قایق موتوری، ماهیگیری با قلاب و عکاسی در جنگل مانگرو) و در نهایت گزینه ۴ در برگیرنده هفت فعالیت تفرجی (بازدید از جنگل با بالن، تماشای جانوران و پرندگان دریا، پیاده روی و جنگل گردی، تماشای جزایر گلی و جنگلی، اردو زدن در جنگل مانگرو، گردش در کرانه با موتور ۴ چرخ و حمام آفتاب در کرانه) است. نتایج وزدن دهی معیارها نیز نشان داد که بیشترین وزن مربوط به معیار زیرساخت های دریایی و بندرهای موجود و کمترین وزن به معیار فاصله از شهر اختصاص یافته است. در نهایت رتبه بندی فعالیت های تفرجی حاکم ...

کلمات کلیدی:

فعالیت های تفرجی ساحلی-دریایی، پهنه بندی و الویت بندی، جنگل های مانگرو خمیر و قشم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1865758>

